

Sygn. akt I ACa 792/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawicka
Sędziowie:	SSA Danuta Jezierska (spr.) SSA Agnieszka Sołtyka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2016 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa J. P. (1), K. Z., M. R. i M. S. (1)

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.

o ustalenie nieważności uchwały

na skutek apelacji powódki M. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 5 marca 2015 roku, sygn. akt I C 651/14

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki M. R. na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA D. Jezierska SSA M. Sawicka SSA A. Sołtyka

Sygn. akt: I ACa 792/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo J. P. (1), K. Z., M. R., M. S. (1) przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. o ustalenie nieważności wyboru członków Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. w dniach 17, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30 czerwca 2011 roku oraz kosztami procesu obciążył powodów solidarnie pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi Sądowemu Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Sprawa była już przedmiotem rozpoznania tego Sądu, który wyrokiem z dnia 28 maja 2013 r. (sygn. akt I C 653/11) oddalił powództwo i rozstrzygnął o kosztach procesu. Wskutek apelacji powodów wyrokiem z dnia 26 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w zakresie oddalenia roszczenia o ustalenie nieważności wyboru członków Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni w dniach 17,20,21,22,27,28,29 i 30 czerwca 2011 r. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. W pozostałej części Sąd Apelacyjny oddalił apelację powodów.

Sąd Apelacyjny zalecił Sądowi Okręgowemu przy ponownym rozpoznaniu sprawy w pierwszej kolejności ustalenie, czy i jakie dokumenty i protokoły - w szczególności przez komisje skrutacyjne wybrane na poszczególnych częściach obrad Walnego Zgromadzenia zostały sporządzone, mając przy tym na uwadze art. 8² ust. 3 i 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zw. z § 29 Statutu pozwanej, w tym czy dokonano przeliczenia wszystkich oddanych głosów na poszczególnych kandydatów do rady nadzorczej. Ponadto Sąd Okręgowy miał ustalić, czy i w jakim zakresie przeliczenia głosów dokonały poszczególne komisje skrutacyjne bezpośrednio po dokonanych wyborach, czy w zakresie obliczania głosów poszczególne komisje sporządziły stosowne protokoły, a nadto odnieść się do zarzutu, iż jeden z członków rady nadzorczej wybrany został na trzecią kadencję.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił, iż M. R., J. P. (1), K. Z., M. S. (1) są członkami Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. i do czerwca 2011 r. byli członkami Rady Nadzorczej tej spółdzielni. Spółdzielnia dzieli się na osiedla: W., U., Ś., C., S., M.. W okresie od października do grudnia 2010 r. Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych w S. przeprowadził lustrację pełnej działalności Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2009 r. Lustrator stwierdził, że Rada właściwie realizowała zadania nadzorczo – kontrolne wobec zarządu i nadzór nad działalnością Spółdzielni.

Zarząd Spółdzielni zwołał Walne Zgromadzenie Spółdzielni w 8 częściach w dnia 17 do 30 czerwca 2011 r. W ogłoszeniu wywieszonym w dniu 27 maja 2011 r. wskazano termin i miejsce poszczególnych części oraz porządek obrad. Porządek obejmował między innymi przeprowadzenie wyborów do Rady Nadzorczej. Walne Zgromadzenie Spółdzielni poprzedzone było zebraniem ośmiu grup członkowskich, które odbyły się w okresie od 16 – 19 maja 2013 r. Podczas zebrań członkowie poszczególnych grup zgłaszali kandydatów do Rady Nadzorczej. Na zebraniu grup członkowskich W. i C. zgłoszono: K. Z. (26 głosów poparcia), H. J. (16 głosów poparcia), Z. I. (24 głosy poparcia), K. D. (26 głosów poparcia). Na zebraniu grup członkowskich W. zgłoszono: J. B. (22 głosy poparcia), T. Ś. (21 głosów poparcia), J. S. (1) (24 głosy poparcia). Na zebraniu grup członkowskich S. i U. zgłoszono: J. P. (2) (13 głosów poparcia) i J. S. (2) (22 głosów poparcia). Na zebraniu grup członkowskich Ś. i M. zgłoszono: L. J. (15 głosów poparcia), H. M. (12 głosów poparcia), R. S., H. R., M. P..

W dniach od 17 do 30 czerwca 2011 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. w ośmiu częściach:

- w dniu 17 czerwca 2011 r. I część grupy członkowskiej C.,
- w dniu 20 czerwca 2011 r. II część grupy członkowskiej S. i członków oczekujących,
- w dniu 21 czerwca 2011 r. III część grupy członkowskiej M.,
- w dniu 22 czerwca 2011 r. IV część grupy członkowskiej Ś.,
- w dniu 27 czerwca 2011 r. V część grupy członkowskiej U.,
- w dniu 28 czerwca 2011 r. VI część grupy członkowskiej W.
- w dniu 29 czerwca 2011 r. VII część grupy członkowskiej W.

- w dniu 30 czerwca 2011 r. VIII część grupy członkowskiej W.

Na każdej z ośmiu części Walnego Zgromadzenia dokonano otwarcia zebrania, wyboru komisji mandatowo – skrutacyjnej, wyboru prezydium zebrania, przyjęcia porządku obrad. Porządki obrad na poszczególnych częściach zawierały te same punkty, przy czym realizowane one były w różnej kolejności.

Walne Zgromadzenie dokonało rozpatrzenia sprawozdania Rady Nadzorczej, a następnie przeprowadziło głosowanie w tej sprawie. Za przyjęciem sprawozdania głosowały 271 osób przeciw 334 osoby, nadto uchwałą nr (...) udzieliło absolutorium członkowi Rady Nadzorczej R. S.. Pozostali członkowie Rady Nadzorczej: W. C., W. G., A. G., Z. I., Z. L., J. P. (1), A. P. (1), M. R., M. S. (1), L. T., G. W., K. Z. nie otrzymali absolutorium.

Podczas Walnego Zgromadzenia przeprowadzono wybory do Rady Nadzorczej. Kandydatury zgłaszane były pisemnie oraz przez zebrania rad osiedlowych. Kandydaci złożyli przed pierwszą częścią Walnego Zgromadzenia pisemne oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie oraz o tym, że nie są kierownikami bieżącej działalności gospodarczej Spółdzielni, nie są pełnomocnikami zarządu Spółdzielni, nie pozostają z członkami zarządu i kierownikami bieżącej działalności gospodarczej Spółdzielni w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej lub w drugim stopniu w linii bocznej, nie byli prawomocnie skazani za przestępstwo umyślne przeciwko mieniu, dokumentom, lub przestępstwo karno-skarbowe i nie są zadłużeni wobec Spółdzielni.

Przed Walnym Zgromadzeniem oraz w jego toku niektórzy członkowie Spółdzielni rozdawali innym członkom ulotki, które agitowały do głosowania na poszczególnych kandydatów. Wśród kandydatów wymienionych na ulotkach wymieniano następujące osoby: K. G., D. Ł., H. J., J. S. (2), J. S. (1), L. J., G. W., H. M., E. R., J. K., S. R., T. Ś., A. P. (2). Po przedstawieniu kandydatów odbyło się głosowanie tajne. Do Rady Nadzorczej wybrane zostały następujące osoby:

- K. G. 445 głosów
- D. Ł. 426 głosów
- H. J. 407 głosów
- J. S. (2) 345 głosów
- J. S. (1) 338 głosów
- L. J. 337 głosów
- G. W. 334 głosy
- H. M. 324 głosy
- E. R. 271 głosów
- J. K. 269 głosów
- S. R. 257 głosów
- T. Ś. 254 głosy.

Jeden z członków Rady Nadzorczej – R. S. został wybrany do Rady na trzecią z kolei kadencję.

Walne Zgromadzenie podjęło też szereg innych uchwał przewidzianych porządkiem obrad.

Po zakończeniu każdej części Walnego Zgromadzenia karty z głosowań tajnych wyjęto z urn i umieszczono w kopertach zabezpieczonych banderolami z pieczętką Spółdzielni i podpisami członków Spółdzielni. Komisje złożone z przedstawiciela komisji mandatowo – skrutacyjnej, przedstawiciela Rady Nadzorczej, przewodniczących

poszczególnych części Walnego Zgromadzenia i pracownika Spółdzielni umieściła koperty z kartami do głosowania w kasie pancерnej w Spółdzielni. Zabezpieczenia kopert były nienaruszone. Jedynie po I części Walnego Zgromadzenia w dniu 17 czerwca 2011 r. karty do głosowania zostały umieszczone najpierw w szafie biurowej nr 6 w budynku siedziby Spółdzielni, do której klucz powierzono M. M. – przewodniczącemu komisji mandatowo – skrutacyjnej. W dniu 20 czerwca 2011 r. koperty z kartami do głosowania z głosowań tajnych zostały przeniesione z szafy nr 6 do kasy pancерnej. Czynności przenoszenia dokonano komisyjnie przy udziale przewodniczącego komisji mandatowo – skrutacyjnej, T. P. i K. Z.. Członkowie komisji podczas czynności sprawdzili zabezpieczenie kopert i stwierdzili, że nie zostały one naruszone. Kluczem do kasy pancерnej, w której złożono koperty z kartami do głosowania dysponowała kasjerka zatrudniona w Spółdzielni.

W dniu 4 lipca 2011 r. odbyło się zebranie komisji mandatowo – skrutacyjnych wybranych w trakcie Walnego Zgromadzenia. Na zebraniu stawilo się 21 członków komisji, których podzielono na 7 trzyosobowych komisji po 3 osoby, z których każda liczyła głosy oddane w głosowania tajnych. Z poszczególnych komisji wybrano przedstawicieli, którzy pobrali z kasy pancерnej zabezpieczone koperty z kartami do głosowania. Członkowie komisji po zapoznaniu się ze stanem kopert stwierdzili, że wszystkie koperty są zabezpieczone prawidłowo, a zabezpieczenia nie zostały naruszone. Każda z 7 komisji otrzymała trzy losowo wybrane koperty zawierające karty do głosowania dotyczące: wyborów do Rady Nadzorczej, absolutorium dla członków Rady Nadzorczej i absolutorium dla członków zarządu Spółdzielni.

Poszczególni kandydaci do Rady Nadzorczej otrzymali następującą ilość głosów:

- E. B. 223 głosy
- J. B. 185 głosów
- W. C. 173 głosy
- K. D. 118 głosów
- K. G. 445 głosów
- W. G. 193 głosy
- A. G. 176 głosów
- Z. I. 175 głosów
- H. J. 407 głosów
- L. J. 337 głosów
- J. K. 269 głosów
- D. Ł. 426 głosów
- H. M. 324 głosy
- J. P. (1) 177 głosów
- A. P. (2) 163 głosy
- E. R. 271 głosów
- S. R. 257 głosów

- M. S. (1) 201 głosów
- R. S. 401 głosów
- J. S. (1) 338 głosów
- Z. S. 110 głosów
- J. S. (2) 345 głosów
- T. Ś. 254 głosy
- J. W. 219 głosów
- G. W. 334 głosy
- K. Z. 234 głosy

Dokonano też przeliczenia głosów nad udzieleniem absolutorium członkom Rady Nadzorczej.

W dniu 11 lipca 2011 r. odbyło się zebranie kolegium Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej w S., w którym brali udział przewodniczący i sekretarze wszystkich ośmiu części Walnego Zgromadzenia. Kolegium stwierdziło wyniki głosowań nad poszczególnymi uchwałami.

W Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. obowiązywał Statut z dnia 24 czerwca 1995 r. zmieniany w latach 2001 – 2009 r. i Regulamin Zebrań Osiedlowych mieszkańców – członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. uchwalony przez Radę Nadzorczą w dniu 29 kwietnia 2010 r.

Mając na uwadze takie ustalenia, Sąd Okręgowy uznał, że powództwo o ustalenie nieważności wyboru członków Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni w dniach 17,20,21,22,27,28,29 i 30 czerwca 2011 r. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd podkreślił, że żądanie stwierdzenia nieistnienia albo nieważności uchwały jest powództwem o ustalenie, które podlega rozpoznaniu na podstawie art. 189 k.p.c., a ustawodawca w prawie spółdzielczym, odmiennie niż w Kodeksie spółek handlowych, nie zdecydował się, aby w stosunku do uchwał organów spółdzielni wyłączyć art. 189 k.p.c. Prawo spółdzielcze nie modyfikuje zatem ogólnych podstaw powództwa o ustalenie. Wskazał, że na mocy art. 42 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna z prawem dotknięta jest sankcją nieważności ex lege. W zakresie uchwał organów spółdzielni dotyczących wykluczenia lub wykreślenia członka art. 42 stosuje się odpowiednio. W stosunku do uchwał pozostałych organów spółdzielni odpowiednie zastosowanie znajduje art. 58 k.c., przy czym niezbędną przesłanką roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały oraz o ustalenie jej nieistnienia, jak w przypadku każdego powództwa opartego na art. 189 k.p.c., jest wykazanie interesu prawnego w uzyskaniu orzeczenia ustalającego. Interes prawny w rozumieniu tego przepisu nie występuje, jeśli strona może w inny sposób poszukiwać ochrony swoich praw. Istnieje on wtedy, gdy sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy istniejący spór lub prewencyjnie zapobiegnie powstanie takiego sporu w przyszłości, a zatem gdy powstała niepewność co do stanu prawnego lub gdy stronie nie stoi otworem droga procesu o świadczenie, a strona przeciwna kwestionuje jej prawo lub stosunek prawny. Pojęcie to winno być interpretowane z uwzględnieniem szeroko pojmowanego dostępu do sądów w celu zapewnienia ochrony prawnej w postaci ustalenia stosunku prawnego lub prawa w sensie pozytywnym lub negatywnym, jeżeli w konkretnym przypadku taka forma działalności jurysdykcyjnej, polegająca na czystej deklaracji sytuacji prawnej będącej przedmiotem ustalenia ze skutkiem wiążącym dla strony, jest wymagana rzeczywistą potrzebą jej udzielenia. Interes prawny nie może być jednak utożsamiany z interesem faktycznym. Sąd nadto wskazał, że przepis ten nie przewiduje żadnego ograniczenia czasowego w zakresie wytaczania powództwa o ustalenie. Decydujący dla skorzystania z tej formy powództwa jest wyłącznie interes prawny powoda w uzyskaniu wyroku

ustalającego oraz istnienie bądź nieistnienie danego stosunku prawnego bądź prawa. Nadto ustalania nieważności uchwały można się domagać wyłącznie wówczas, gdy jest ona sprzeczna z prawem. Sprzeczność uchwały z prawem zachodzi zaś w wypadku naruszenia przy jej wydaniu bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa materialnego lub wymogów proceduralnych rangi ustawowej, o ile miały one wpływ na jej treść

Sąd przyjął, że powodowie mają interes prawny w żądaniu ustalenia uchwały o wyborze Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni. W przypadku bowiem takiego żądania, interes prawny w powództwie o ustalenie uzasadnia samo istnienie niepewności co do składu poszczególnych organów spółdzielni, a wadliwy wybór członka organu spółdzielni powoduje względną nieważność wyboru, a stwierdzenie jego nieważności może nastąpić w wyniku zaskarżenia we właściwym czasie tego wyboru w drodze powództwa wytoczonego przez członka spółdzielni.

Sąd podkreślił, że strona powodowa obowiązana była wykazać zaistnienie uchybień pozwalających na uznanie, że kwestionowana uchwała z uwagi na tryb jej podjęcia lub treść jest nieważna, jednak ciężaru tego nie podźwignęła, albowiem powodowie powielali w toku postępowania dowodowego argumenty przywoływane od początku postępowania, mimo ich zwalczania przez stronę pozwaną.

W ocenie Sądu, dowody zaoferowane przez stronę pozwaną, w postaci przedłożonych dokumentów (profesjonalnie posegregowane i opisane) wykazały, że Walne Zgromadzenia członków pozwanej Spółdzielni, które odbyło się w czerwcu 2011 r. zostało prawidłowo zwołane, miało prawidłowy przebieg, a podjęte na nim uchwały zostały ogłoszone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i nie sposób się dopatrzeć żadnych nieprawidłowości mogących skutkować uznaniem, że uchwała dotycząca wyboru członków Rady Nadzorczej jest nieważna.

Sąd dokonał następnie, w kontekście zebranego materiału dowodowego analizy art. 8² i art. 8³ ust. 7-9 u.s.m. i doszedł do przekonania, że być może w toku procedury związanej z wyborem członków Rady Nadzorczej wystąpiły drobne nieprawidłowości i czy też drobne uchybienia proceduralne, nie mniej jednak ich nieznaczny ciężar gatunkowy nie pozwala na uznanie, że miały one wpływ na wynik wyborów do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni.

Komisje skrutacyjne wybrane na poszczególnych częściach obrad Walnego Zgromadzenia sporządziły bowiem protokoły i to z poszanowaniem art. 8² ust. 3 i 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz zgodnie z § 29 Statutu pozwanej Spółdzielni. Zbadał też, zgodnie z zaleceniami Sądu Apelacyjnego, jaką ilość kart do głosowania wydano, jaką wyjęto z urn i ustalił, że dokonano przeliczenia wszystkich oddanych głosów na poszczególnych kandydatów do Rady Nadzorczej, w szczególności żadne głosy nie zostały utracone, do głosów nie miały dostępu osoby postronne i nie doszło do naruszenia tajności głosowania. Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalił, w jakim zakresie przeliczenia głosów dokonały poszczególne komisje skrutacyjne bezpośrednio po dokonanych wyborach, ustalił także, że w zakresie obliczania głosów poszczególne komisje sporządziły stosowne protokoły. Co prawda uzasadnione okazały się zarzuty powodów co do naruszenia przepisów regulaminowych dotyczących przechowywania kart do głosowania, a w szczególności § 10 ust. 6 Regulaminu Walnego Zgromadzenia, jednakże naruszenie tego przepisu nie mogło skutkować ustaleniem nieważności przedmiotowej uchwały, gdyż z zeznań powodów, prezesa zarządu pozwanej, świadków oraz dowodów z dokumentów w postaci protokołu z prac komisji mandatowo – skrutacyjnych, protokołów z czynności i posiedzenia komisji skrutacyjnej oraz protokołu z czynności z dnia 20 czerwca 2011 r. wynika, że po zakończeniu każdej części Walnego Zgromadzenia karty z głosowań tajnych wyjęto z urn i umieszczono w kopertach zabezpieczonych banderolami z pieczętką Spółdzielni i podpisami członków Spółdzielni. Komisje złożone z przedstawiciela komisji mandatowo – skrutacyjnej, przedstawiciela Rady Nadzorczej, przewodniczących poszczególnych części Walnego Zgromadzenia i pracownika Spółdzielni umieściły koperty z kartami do głosowania w kasie pancernej w Spółdzielni. Jedynie po I części Walnego Zgromadzenia w dniu 17 czerwca 2011 r. karty do głosowania zostały umieszczone najpierw w szafie biurowej nr 6 w budynku siedziby Spółdzielni, do której klucz powierzono M. M. – przewodniczącemu komisji mandatowo – skrutacyjnej, a następnie w dniu 20 czerwca 2011 r. koperty z kartami do głosowania zostały przeniesione z szafy nr 6 do kasy pancernej. Co prawda kluczem do kasy pancernej, w której złożono koperty z kartami do głosowania dysponowała kasjerka zatrudniona w Spółdzielni, a jednak nie mogło to skutkować ustaleniem nieważności skarżonej uchwały, gdyż pomimo

nieprawidłowego przechowywania klucza koperty z kartami do głosowania nie zostały naruszone. Sąd nie doszukał się również naruszenia przepisów statutowych czy regulaminowych przy dokonywaniu czynności liczenia głosów. W szczególności za taką nie uznał okoliczności, że nie wszyscy członkowie komisji skrutacyjnych stawili się na posiedzenie w dniu 4 lipca 2011 r., na którym miało miejsce liczenie głosów czy okoliczność, że każda z 7 wyłonionych komisji otrzymała trzy losowo wybrane koperty zawierające karty do głosowania dotyczące głosowań tajnych. Postępowanie dowodowe dowiodło, że nieobecni członkowie usprawiedliwili swoją nieobecność, a powodowie nie wykazali, by w trakcie liczenia głosów doszło do uchybień, które miały wpływ na wyniki poszczególnych głosowań, a zatem podnoszone przez nich zarzuty co do sprzeczności uchwał w sprawie wyborów do Rady Nadzorczej ze Statutem są bezzasadne.

Odnośnie zaś niewątpliwego w okolicznościach sprawy faktu, że jeden z członków rady nadzorczej wybrany został na trzecią kadencję, to w tym zakresie pozwana (wobec wątpliwości) pozyskała opinię prawną i na jej podstawie podejmowała dalsze działania. Pozwana pozostawała zatem w przekonaniu o prawidłowości dokonanego wyboru.

W ocenie Sądu, wystąpienie przez powodów z powództwem w przedmiotowej sprawie było wynikiem ich rozgoryczenia i rozczarowania w związku z tym, że powodowie do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni nie zostali wybrani. W tym stanie rzeczy Sąd powództwo, jako bezzasadne, oddalił.

Sąd wskazał, że podstawą ustaleń faktycznych w sprawie stały się zgromadzone w aktach dokumenty, których wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała i które nie wzbudziły także żadnych wątpliwości ze strony orzekającego w sprawie Sądu, nadto zeznania świadków, które to, jako spójne, logiczne i wzajemnie korespondujące zarówno ze sobą, jak i z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, Sąd uznał za w całości wiarygodne. W ocenie Sądu powodowie, jako strona procesu, byli zainteresowani korzystnym dla siebie jego rozstrzygnięciem i ich zeznania uznał za niewiarygodne.

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z zapisu dźwiękowego przebiegu Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z 2012 r. oraz I Grupy Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z dnia 3 czerwca 2013 r., nadto wniosek o zobowiązanie pozwanej do przedłożenia odpisów uchwały nr 1 zebrania przedstawicieli z dnia 22/04/2009 roku wraz z protokołem zebrania i głosowania, albowiem okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione przez inne dowody zgromadzone w sprawie i ich przeprowadzenie przyczyniłoby się jedynie do nadmiernego przedłużenia postępowania w niniejszej sprawie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodziła się powódka M. R..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powodowie w sposób nie wystarczający wykazali zasadność swoich roszczeń,

II. naruszenie przepisów postępowania, w szczególności:

1. art. 189 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na przyjęciu, iż interes strony powodowej nie został naruszony, a zatem brak jest podstaw do jego zastosowania,

2. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 207 k.p.c. w zw. z art. 127 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie zgłoszonego przez stronę powodową, wniosku o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia zapisu z nagrania z Walnego Zgromadzenia, zgłaszanego przez powodów przez cały tok postępowania, począwszy od toczącego się przed Sądem I instancji,

3. art. 233 k.p.c. - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego,

4. naruszenie zasady równości stron postępowania - art. 7 § 2 ustawy z dnia 20.06.1985 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1994 r. Nr 7, poz.25 z późn. zm.) poprzez jednostronne zebranie i rozważenie materiału dowodowego oraz oparcie rozstrzygnięcia jedynie na zapewnieniach pozwanej,
5. przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez wskazanie, iż przedłożone dowody są wystarczające dla stwierdzenia zasadności roszczeń powodów, w szczególności przyjęcie korzystnej dla powodów oceny okoliczności wątpliwych,
6. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu,

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę wyroku poprzez wydanie orzeczenia zgodnie z żądaniem pozwu wraz z odsetkami oraz zasądzenie na rzecz powodów od pozwanej kosztów postępowania za obie instancje z uwzględnieniem kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I-instancji z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

Ponadto powódka wniosła o przeprowadzenie dowodu z oryginału protokołu z czynności posiedzenia Komisji Skrutacyjnej wybranej na VIII części Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. z dnia 30 czerwca 2011r., który to dowód pozyskała od członka Spółdzielni dopiero po wydaniu wyroku.

W uzasadnieniu w pierwszej kolejności podniosła, że mając na uwadze treść art. 381 k.p.c., którego analizy dokonała, Sąd Apelacyjny powinien dopuścić dowód z oryginału protokołu posiedzenia Komisji Skrutacyjnej wybranej na VIII części Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. z dnia 30 czerwca 2011r., gdyż odbiega on od kserokopii przedłożonej przez pozwaną. Zarzuciła też, że brak jest protokołu z VI części Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni, nadto protokoły nie dają podstaw do wyjaśnienia, jaką ilość kart do głosowania wydano, jaka wyjęto z urn, a tym samym czy dokonano przeliczenia wszystkich oddanych głosów. W zakresie dowodu z nagrania z przebiegu Walnego zgromadzenia podniosła, że nie wnosiła o dokonanie jego odsłuchania przed Sądem, lecz zamierzała to uczynić we własnym zakresie, celem naprowadzenia stosownych fragmentów, a oddalenie tego dowodu jej to uniemożliwiło. Zarzuciła też, że część dokumentów złożonych przez pozwaną nie dotyczyła tego Walnego Zgromadzenia. Sąd pominął też liczne naruszenia regulaminu, które to wskazała, całkowicie pominął też argumentację strony powodowej, przypisując wiarygodność i prymat jedynie i wyłącznie twierdzeniom i dowodom strony pozwanej. Podniosła nadto, że wpisanie do KRS członków Rady Nadzorczej nie świadczy o tym, że zostali oni wybrani zgodnie z prawem i bezspornym jest, iż jeden z nich został wybrany na trzecią kadencję. Sąd nie uwzględnił też błędnego zapisu w statucie w tekście jednolitym na podstawie którego to dokonywano wyborów, błędnie też przypisał powodom pobudki, jakim kierować się mieli wytaczając powództwo. W ocenie skarżącej ocena dowodów dokonana przez Sąd okazała się wadliwa, rozstrzygnięcia dokonał tylko na podstawie głosownych twierdzeń pozwanej i powództwo winno zostać uwzględnione, gdyż zaskarżona uchwała o wyborze Rady Nadzorczej była nieważna.

Pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa w całości dzieląc argumentację Sądu I instancji. Wniosła też o oddalenie wniosku złożonego na etapie postępowania apelacyjnego, jako nieistotnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki M. R. okazała się bezzasadna i dlatego należało ją oddalić.

Co do zasady Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je jako własne. W znacznej części podziela też wywody prawne tego Sądu, za wyjątkiem przyjęcia przez ten Sąd, iż powódka wykazała, by na dzień wyrokowania posiadała interes prawny w tak wytoczonym powództwie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Apelacyjny rozpoznając apelację powodów (w tym M. R.) od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 28 maja 2013 r. przyjął, iż Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni zostało zwołane w sposób prawidłowy i zarzutów skarżących kwestionujących ten fakt nie podzielił wskazując, że odbyło się ono w

ośmiu częściach w dniach 17 – 30 czerwca 2011 r., Kolegium potwierdziło wyniki głosowań w dniu 4 lipca 2011 r., a powodowie nie kwestionowali, że w tym Walnym Zgromadzeniu uczestniczyli. Z tego też względu apelacja powodów w znacznej części została oddalona. Uchylając w części zaskarżony wyrok Sąd Apelacyjny podkreślił, że ustalenia i ocena dowodów co do wyboru nowego składu rady nadzorczej została dokonana przez Sąd z uchybieniem art. 233 § 1 k.p.c., gdyż Sąd zadowolili się wybiórczo przedstawionymi przez pozwaną dokumentami. Nakazał przy tym ustalenie, czy i jakie dokumenty i protokoły – w szczególności przez komisje skrutacyjne wybrane na poszczególnych częściach obrad Walnego Zgromadzenia – zostały sporządzone, w tym jaką ilość kart do głosowania wydano, jaką wyjęto z urn, a tym samym czy dokonano przeliczenia wszystkich oddanych głosów na poszczególnych kandydatów do rady nadzorczej, czy i w jakim zakresie przeliczenia głosów dokonały poszczególne komisje skrutacyjne bezpośrednio po dokonanych wyborach, czy w zakresie obliczania głosów poszczególne komisje sporządziły stosowne protokoły. Po uzupełnieniu postępowania dowodowego Sąd Apelacyjny nakazał dokonania wszechstronnej oceny tak zebranego materiału dowodowego w kontekście zgłoszonego przez apelujących żądania o ustalenie i podnoszonych przez nich zarzutów. Sąd Apelacyjny podkreślił przy tym, że w przeciwieństwie do przepisu art. 42 § 3 pr. spółdz., gdzie wystarczy, by uchwała była sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godziła w interesy spółdzielni albo miała na celu pokrzywdzenie jej członka, ustalenia nieważności można się domagać tylko wtedy, gdy jest ona sprzeczna z ustawą, a okoliczność ta nie była zaś przedmiotem rozważań Sądu.

Sąd Apelacyjny uchylając w części wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 maja 2013r. wskazał też, że podstawową przesłanką do uwzględnienia powództwa o ustalenie z art. 189 k.p.c. jest interes prawny po stronie powoda. Interes prawny zachodzi zaś, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości.

Tym samym również obecnie rozpatrując apelację powódki M. R. przyjąć należy, iż skoro swoje roszczenie wywodzi ona z art. 189 k.p.c., to powinna wykazać, iż zarówno na dzień wniesienia powództwa, jak i na dzień wyrokowania, posiadała interes prawny w ustaleniu nieważności uchwały o wyborze Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni. Przypomnieć bowiem ponownie należy, że interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. występuje, gdy spełnione są łącznie trzy warunki: 1) sfera prawna powoda jest zagrożona lub została naruszona, 2) brak jest innych środków prawnych pozwalających na wyeliminowanie tego stanu, 3) skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Tak pojmowany interes prawny może wynikać zarówno z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, jak i też może zmierzać do zapobieżenia temu zagrożeniu. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji.

Powództwo z art. 189 k.p.c. musi być przecież celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną. Jedną z przesłanek badanych przy rozważaniu celowości wykorzystania powództwa o ustalenie jest znaczenie, jakie wyrok ustalający wywarłby na sytuację prawną powoda. O występowaniu interesu prawnego świadczy możliwość stanowczego zakończenia w tej drodze sporu, natomiast przeciwko jego istnieniu - możliwość uzyskania pełniejszej ochrony praw powoda w drodze innego powództwa. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji. Ocena interesu prawnego w uzyskaniu wyroku ustalającego istnienie albo nieistnienie stosunku prawnego lub prawa będącego przedmiotem powództwa wniesionego na podstawie art. 189 k.p.c., co do zasady wymaga uwzględnienia stanu z daty wydania wyroku, gdyż musi wynikać z sytuacji prawnej, w jakiej znajduje się powód i zgodnie z zasadą aktualności istnieć w dacie wyrokowania.

Sąd I instancji przyjął, iż powódka na dzień wyrokowania taki interes prawny posiada, gdyż uzasadnia go samo istnienie niepewności co do składu poszczególnych organów spółdzielni. W istocie, Sąd Apelacyjny uchylając zaskarżony wyrok na okoliczność tą się powołał, przy czym umknęło uwadze skarżącej jak i Sądowi I instancji, iż stan ten uległ zmianie. W dacie wydania tamtego orzeczenia ten stan niepewności rzeczywiście istniał, gdyż w

pozwanej Spółdzielni czynnie funkcjonowała Rada Nadzorcza, co do której powódka twierdziła, iż uchwała o jej wyborze jest nieważna, natomiast w międzyczasie odbyły się nowe wybory do Rady Nadzorczej pozwanej, uchwała w tym przedmiocie nie została zaskarżona, stan niepewności co do składu tego organu zatem ustał. W tej sytuacji, powódka twierdząc, że nadal ma interes prawny w żądaniu ustalenia stanu prawnego lub prawa, powinna wykazać w czym tego interesu upatruje i że odnosi się on do stanu prawnego lub prawa istniejącego w dniu wyrokowania. Bezsprzeczne jest przecież, że w połowie 2014 roku odbyły się nowe wybory do rady nadzorczej pozwanej Spółdzielni, które tym samym usunęły istniejący wcześniej stan niepewności co do składu tego organu Spółdzielni, gdyż prawidłowości tych nowych wyborów żadna ze stron nie kwestionowała, a zatem ta podstawa jako interes prawny powódki do ustalenia nieważności uchwały odpadła. Powódka zaś nie tylko nie usiłowała wykazać, ale nawet nie twierdziła, że w dacie wyrokowania jakaś inna niepewność w zakresie jej praw, w związku z uchwałą o wyborze w czerwcu 2011 r. Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, nadal istnieje i zagraża naruszeniem przysługujących jej uprawnień bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji. Tym samym przyjąć należy, że skoro niepewności co do składu Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. na dzień wyrokowania już nie było, a innych przesłanek wskazujących że taki interes nadal posiada powódka nie wykazała, jej powództwo nie mogło zasługiwać na uwzględnienie i słusznie przez Sąd zostało oddalone. Brak interesu prawnego w wytoczonym powództwie jest bowiem niezbędną przesłanką, bez spełnienia której dalsze badanie zasadności powództwa staje się bezprzedmiotowe.

Sąd Apelacyjny zgadza się przy tym z twierdzeniami skarżącej, że uchwała mająca na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni oznacza wadliwe działanie walnego zgromadzenia prowadzące do uzyskania przez określonych członków lub grupę członków kosztem innego członka lub członków, podkreślić jednak należy, że po pierwsze – powództwo będące przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie oparte zostało na przepisie art. 189 k.p.c., co rodzi określone konsekwencje na które wskazano powyżej, a po drugie - w żadnym zakresie, również w apelacji, powódka nie wskazała, w czym to jej pokrzywdzenie miało się na obecnym etapie przejawiać. Tym samym uznać należy, że twierdzenia o pokrzywdzeniu nie znajdują żadnego oparcia w zebranych materiale dowodowym. Podkreślić bowiem należy, że uchylając w części wyrok Sądu Okręgowego z dnia 28 maja 2013 r., Sąd Apelacyjny przesądził, iż samo Walne Zgromadzenie zostało zwołane prawidłowo. Nie może też budzić wątpliwości fakt, że to na dzień wyrokowania musi istnieć interes prawny w ustaleniu istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, powódka zaś nie wykazała by taki interes prawny posiadała.

Już więc z tych względów apelację powódki M. R., jako bezzasadną należało oddalić, gdyż wyrok oddalający żądanie o ustalenie nieważności uchwały o wyborze w czerwcu 2011 r. Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, z przyczyn na które wskazano powyżej, w konsekwencji odpowiada prawu. Nie doszło bowiem, zdaniem Sądu Apelacyjnego, do naruszenia art. 189 k.p.c.

Niezależnie od powyższego, gdyby nawet przyjąć że powódka nadal posiada interes prawny w tak wytoczonym powództwie, nie sposób podzielić poglądu skarżącej, iż Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art. 6 k.c., czy też przepisów prawa procesowego w postaci art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c., 207 k.p.c. i 127 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. oraz naruszenia art. 7 § 2 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych.

W zakresie tego ostatniego przepisu wskazać należy, że nie mogło dojść do jego naruszenia, gdyż art. 7 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych nie zawiera paragrafu drugiego i reguluje zupełnie odmienne kwestie. Na okoliczność tą zwracał już uwagę Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego wyroku z dnia 26 lutego 2014 r.

W kontekście postawionych przez skarżącą zarzutów, pierwszej kolejności odnieść się jednak należy do wniosku powódki o przeprowadzenie dowodu z posiedzenia Komisji Skrutacyjnej wybranej na VIII części Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z dnia 30 czerwca 2011 r. W tym zakresie podnieść należy, że strona w apelacji w żadnym zakresie nie wskazała na jaką okoliczność ten dowód miałby być przeprowadzony, tym samym nie wykazała, czy i w jakim zakresie miał on istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia powództwa o ustalenie. Okoliczność ta nie wynika również z uzasadnienia apelacji, gdyż skarżąca skupiła się w nim jedynie na analizie art. 381 k.p.c. Twierdziła przy tym, że dowodu tego nie mogła powołać przed Sądem I instancji, jednak wbrew swoim twierdzeniom, okoliczności tej w żaden sposób nie uprawdopodobniła, chociażby poprzez złożenie oświadczenia osoby, od której protokół ten uzyskała.

Podkreślić też należy, że na etapie postępowania przed Sądem I instancji, które trwało przecież parę lat, powódka prawdziwości złożonych przez stronę pozwaną dokumentów nie zdołała zakwestionować. Tym samym zgodzić się należy ze stroną pozwaną, iż dowód ten jako spóźniony, należało pominąć (art. 381 k.p.c.), gdyż skarżąca nie wykazała, by potrzeba jego powołania powstała dopiero na etapie postępowania apelacyjnego.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów skarżącej podnieść należy, że zgodnie z art. 6 k.c. i art. 227 k.p.c. to na stronie, która z danego faktu wywodzi skutki prawne, spoczywa obowiązek udowodnienia tego faktu (art. 6 k.c.). Powódka była zatem zobowiązana wykazać, po pierwsze - że posiada interes prawny w tak wytoczonym powództwie i interes ten musiał istnieć na dzień orzekania przez Sąd, a po drugie - że zaskarżona uchwała była sprzeczna z prawem, gdyż wówczas jako nieważna, mogła być przedmiotem ustalenia z art. 189 k.p.c., a na co wskazał Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Nie ulega wątpliwości, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy, wykonując zalecenia Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji zgromadził - wbrew zarzutom skarżącej - niezwykle obszerną dokumentację związaną z przebiegiem wyborów do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, które miały miejsce w czerwcu 2011 r., przesłuchał też w zakresie prawidłowości ich przebiegu, wielu świadków oraz dokonał analizy tak zebranego materiału dowodowego, w kontekście powództwa z art. 189 k.p.c. Okoliczność, że ocena dowodów dokonana przez ten Sąd nie satysfakcjonuje strony skarżącej, nie uzasadnia jeszcze zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i to w kontekście sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, jak i przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Przy czym zarzut ten jest o tyle niezrozumiały, iż zdaniem skarżącej do tego przekroczenia doszło poprzez wskazanie, iż przedłożone dowody są wystarczające dla stwierdzenia zasadności roszczeń powodów, w szczególności przyjęcie korzystnej dla powodów oceny okoliczności wątpliwych, gdy tymczasem powództwo zostało przecież oddalone i Sąd przyjął, że powodowie nie zdołali wykazać zasadności swojego roszczenia.

Traktując więc tak postawiony zarzut jako zwykłą omyłkę pisarską w jego treści, podkreślić należy, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów, wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął to sąd, doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena tego sądu. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok SN z dnia 10.06.1999 r., II UKN 685/98). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. np. wyrok SA w Szczecinie z dnia 12.09.2012 r. I ACa 568/12). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności strona winna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. np. wyrok SA w Szczecinie z dnia 13.09.2012 r. I ACa 445/12). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. np. wyrok SA w Warszawie 17.05.2012 r. I ACa 31/12). Sąd pierwszej instancji ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów, nie będzie zachowana wtedy, gdy wnioski wyprowadzone przez Sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem

życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także, gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym (por. np. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17.04.2012 r. I ACa 285/12). Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (por. np. wyrok SN z dnia 12.04.2012 r. I UK 347/11).

Mając na uwadze powyższe, w kontekście zarzutów postawionych w apelacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego skarżąca w niniejszej sprawie w żaden sposób nie podważyła w swojej apelacji, korelujących z dowodami zebranymi w sprawie, ustaleń faktycznych Sądu I instancji, który w sposób logiczny wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z jakich przesłanek wysnuł swe wnioski oraz na jakich dowodach się oparł, a co stanowi podstawę do przyjęcia tych ustaleń przez Sąd Apelacyjny za własne. Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw do zakwestionowania prawidłowości wysnutych wniosków, albowiem prawidłową jest ocena Sądu I instancji zamykająca się stwierdzeniem, że powódka w niniejszym procesie nie udowodniła swojego roszczenia w sposób, który pozwoliłby na jego uwzględnienie, co skutkowało musi oddaleniem powództwa o ustalenie nieważności uchwały o wyborze Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, a opartego na art. 189 k.p.c.

Twierdzenia skarżącej, że brak jest protokołu z VI części Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni nie znajdują bowiem żadnego uzasadnienia w zebranych przez ten Sąd materiale dowodowym. Skoro zaś Sąd przeprowadził dowody z protokołów ze wszystkich części Walnego Zgromadzenia pozwanej w zakresie wyboru Rady Nadzorczej tej Spółdzielni w czerwcu 2011 r., był on uprawniony do stwierdzenia, czy istnieją podstawy do uznania, iż wybory te odbyły się z takim naruszeniem przepisów prawa, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa o ustalenie ich nieważności, czy też do tak istotnych uchybień jednak nie doszło, co skutkowało musi oddaleniem powództwa. Skarżąca zarzucając w apelacji, iż Sąd bezpodstawnie, jej zdaniem przyjął, że w trakcie tych wyborów dokonano przeliczenia wszystkich oddanych głosów, w żaden sposób, poza gołosłownymi twierdzeniami nie wskazuje bowiem, w czym upatruje wadliwości takiego stanowiska Sądu. Wszak z protokołów tych wynika, ile kart do głosowania wydano, ile wyjęto z urn i ile głosów - po ich przeliczeniu - otrzymali poszczególni kandydaci do Rady Nadzorczej. Jeżeli zatem, zdaniem skarżącej, do przeliczenia wszystkich oddanych głosów jednak nie doszło i to w takim zakresie, iż skutkowało musi ustaleniem nieważności tych wyborów, swoje stanowisko powinna w tym zakresie uzasadnić wskazując, na czym wadliwość takich ustaleń i rozumowania Sądu polega, a tego - czyniąc zarzuty wadliwości ustaleń Sądu jak i oceny dowodów dokonanej przez ten Sąd - nie uczyniła. W apelacji posługuje się tylko ogólnikami i to bez wykazania, że uwzględnienie podniesionych uchybień musiało skutkować odmiennym rozstrzygnięciem. Podkreślić bowiem należy, iż w Sąd I instancji wcale nie przyjął, że wybory te odbyły się bez żadnych uchybień, wręcz przeciwnie, wskazał na nie w swoim uzasadnieniu, jednak jego zdaniem uchybienia te, w tym naruszenia Regulaminu - mając na uwadze postawę prawną żądania powódki - nie mogły skutkować uwzględnieniem powództwa. Podkreślić też jeszcze należy, że przedmiotem rozpoznania Sądu przy ponownym rozpoznaniu sprawy było wyłącznie ustalenie, czy istnieją podstawy do przyjęcia, iż uchwała o wyborze Rady Nadzorczej dotknięta była takimi uchybieniami, które skutkowało musiałyby ustaleniem jej nieważności, w tym, w kontekście istnienia na dzień orzekania interesu prawnego w takim ustaleniu po stronie powódki, a nie czy uchybieniami dotknięte były inne podjęte uchwały czy wystąpiły uchybienia których nie można uznać za rażąco naruszenie prawa. Sąd przyjął, że uchybienia wystąpiły, jednak nie mogą one skutkować uwzględnieniem powództwa i swoje stanowisko w tym przedmiocie logicznie uzasadnił. Ocenę tą Sąd Apelacyjny w pełni podziela, bez potrzeby powielania jej. Okoliczność, że do konsultacji porządku obrad doszło po wywieszeniu ogłoszenia o Walnym Zgromadzeniu, czy wystąpiły uchybienia proceduralne w zakresie zatwierdzenia list kandydatów do tej Rady, miała miejsce agitacja wyborcza, były uchybienia związane z przechowywaniem kart do głosowania, czy nawet inne uchybienia proceduralne, uwzględnieniem powództwa skutkować nie mogły, gdyż tylko wyjątkowo należy dopuścić możliwość wytoczenia powództwa na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c., a to w przypadku, gdy podjęta uchwała szczególnie rażąco narusza przepisy prawa i na tą okoliczność zwrócił również uwagę Sąd Apelacyjny uchylając wyrok z dnia 28 maja 2011 r., a co uwadze skarżącej umknęło. Takich uchybień szczególnie rażącego (a nie tylko naruszenia prawa), jak słusznie zaś wskazał Sąd I instancji, skarżąca nie zdołała wykazać. Powódka nie wykazała też czyniąc zarzuty - z przyczyn na które zwrócono już uwagę na wstępie uzasadnienia - w czym na obecnym etapie upatruje pokrzywdzenia swoich praw jak członka spółdzielni.

Sąd był też uprawniony do oceny dokonanych w sprawie dowodów, gdyż wynika to wprost z art. 233 § 1 k.p.c., w tym oceny zeznań złożonych przez powodów. Okoliczność, że twierdzeniom i zeznaniom powodów nie dał wiary, nie czyni jeszcze apelacji powódki zasadną, skoro podstawą odmowy wiarygodności był fakt, iż niewątpliwie powodowie byli osobami bezpośrednio zainteresowanymi wynikiem postępowania. Sąd wskazał, że swoje rozstrzygnięcie oparł na złożonych dokumentach oraz zeznaniach przesłuchanych świadków, a powódka ani tych dokumentów, ani oceny zeznań świadków, nie zdołała skutecznie podważyć. Za takie nie można bowiem uznać jej twierdzeń, że „Sąd przytłoczony ilością dokumentów złożonych przez stronę pozwaną uznał bezzasadnie, iż posiadają one wartość dowodową”. Gdy tymczasem, zdaniem skarżącej, dowody te nie wypełniły podstawowego i priorytetowego zalecenia Sądu Apelacyjnego, mianowicie na ich podstawie nie można stwierdzić, ile kart do głosowania wydano i jaką ilość kart wyjęto z urn. Umknęło jednak uwadze skarżącej, że okoliczność ta wynika wprost z protokołów z poszczególnych części Walnego Zgromadzenia w zakresie kart wyjętych z urn i głosów oddanych na poszczególnych kandydatów do rady nadzorczej, w kontekście ilości osób uprawnionych do głosowania a obecnych na Zgromadzeniu, co wynika z kolei z list obecności na poszczególnych jego częściach. Powódka nie usiłowała zaś nawet wykazywać, by karty wydano osobom nieuprawnionym, lub nie wszyscy obecni takie karty otrzymali, bądź też że część kart z urn nie została wyjęta lub nie została przeliczona. Tym samym tak uczyniony zarzut, mając na uwadze zebrany przez Sąd przy ponownym rozpoznaniu sprawy materiał dowodowy, uznać należy za bezpodstawny, jak również twierdzenia, że Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie jedynie gołosłownych twierdzeniach strony pozwanej. W okolicznościach sprawy uznać bowiem należy, że rozstrzygnięcie Sadu znajduje pełne oparcie w zgromadzonym materiale, a zarzuty powódki za bezpodstawne.

W kontekście zarzutu nieuzasadnionego przyjęcia przez Sąd niesprostania przez powódkę ciężarowi dowodowemu, niezrozumiałym są twierdzenia apelującej, iż dowodowi temu nie sprostala wskutek nieprzeprowadzenia przez Sąd dowodu z zapisu dźwiękowego Walnego Zgromadzenia. Wszak sama skarżąca w apelacji twierdzi, że nie chodziło jej o odsłuchanie tego zapisu dźwiękowego przez Sąd, a jedynie o przedłożenie go przez stronę do akt. Przypomnieć zatem należy skarżącej, że zgodnie z art. 235 § 1 k.p.c. postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem, chyba że sprzeciwia się temu charakter dowodu albo względ na poważne niedogodności lub niewspółmierność kosztów. W takich wypadkach sąd orzekający zleci przeprowadzenie dowodu jednemu ze swych członków (sędzia wyznaczony) albo innemu sądowi (sąd wezwany). Sytuacji, gdy strona, we własnym zakresie chciałaby przeprowadzić dowód z nagrania przepisy prawa nie przewidują. Podkreślić przy tym należy, że w świetle przepisów ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, jak i statutu pozwanej, jedynie protokoły w formie pisemnej mają moc dowodu, dowodu takiego nie posiadają natomiast nagrania z takich obrad, zatem i z tego względu słusznie Sąd wnioszek w tym zakresie oddalił, jako zmierzający wyłącznie do przewlekłości postępowania. Raz jeszcze przy tym należy wskazać, że wyrokiem 28 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo o uchylenie uchwał nr (...), (...), (...), (...) do (...), (...) oraz uchwał w przedmiocie udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej Spółdzielni, w sprawie wyboru do Rady Nadzorczej, rozpatrzenia sprawozdania Rady Nadzorczej a nadto o ustalenie, że głosowanie w przedmiocie przeprowadzenia wyborów członków Rady Nadzorczej w dniach 17-30 czerwca 2011 było nieważne. Powodowie wyrok ten zaskarżyli jedynie w części a Sąd Apelacyjny oddalił apelację powodów w znacznej części wyrokiem z dnia 26 lutego 2014 r., uchylił wyrok Sadu Okręgowego jedynie w zakresie roszczenia o ustalenie nieważności wyboru członków Rady Nadzorczej. Zatem tylko w tym zakresie Sąd Okręgowy był zobowiązany i uprawniony do badania, czy powództwo jest zasadne. Nie był natomiast uprawniony do badania czy wystąpiły inne uchybienia, gdyż w pozostałej części wyrok Sądu Okręgowego - czy to wskutek jego niezaskarżenia, czy też wskutek oddalenia apelacji powodów - stał się prawomocny. O okoliczności tej skarżąca zdaje się zupełnie zapominać formułując zarzuty naruszenia prawa materialnego czy też prawa procesowego.

Na marginesie wskazać nadto należy, że żądanie zawarte w apelacji o „zmianę wyroku poprzez wydanie orzeczenia zgodnego z żądaniem pozwu wraz z odsetkami” w żadnym zakresie nie mogłoby zostać uwzględnione, gdyż przedmiotem badania przy ponownym rozpoznaniu było wyłącznie ustalenie, czy wybory Rady Nadzorczej w czerwcu 2011 r. dotknięte były takimi uchybieniami, które mogły skutkować stwierdzeniem ich nieważności a od tak

sformułowanego roszczenia w żadnym zakresie odsetki stronie nie przysługują. Zgodnie bowiem z art. 481 k.c. odsetki przysługują wyłącznie od świadczenia pieniężnego, a takie przedmiotem rozpoznania Sądu nie było.

Z tych wszystkich względów apelację powódki M. R. jako bezzasadną, zgodnie z art. 385 k.p.c., należało oddalić.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. art. 108 § 1 k.p.c. i §10 pkt 1 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. Nr 490 ze zm.).

Danuta Jezierska Marta Sawicka Agnieszka Sołtyka